

Saksframlegg til

Styret for Sykehuset i Vestfold HF

Møtedato: 18.03.2024

Saksnr: 8/24

Sakstype: Beslutning

Saksid: 24/01413-1

Saksbehandler: Roger Gjennestad

Rapportering for januar og februar 2024

Vedlegg: ingen

Hensikten med saken:

Helse Sør-Østs oppdrag og bestilling til SiV inneholder mange mål og oppgaver. HSØ fokuserer i 2024 på en del av dem, se Oppdrag og bestilling 2024 (styresak 9/24), og følger opp bl.a. i månedlige oppfølgingsmøter med HF-ene.

Administrerende direktør rapporterer til styret på flere områder enn på OBDs «Mål 2024» og «Andre oppgaver», men det er i stor grad samsvar mellom rapporteringen til Helse Sør-Øst og SiV-styret.

Forslag til vedtak:

Styret tar rapporteringen for januar og februar 2024 til etterretning

Tønsberg, 11. mars 2024

Stein Kinserdal
administrerende direktør

Fakta grunnlag:

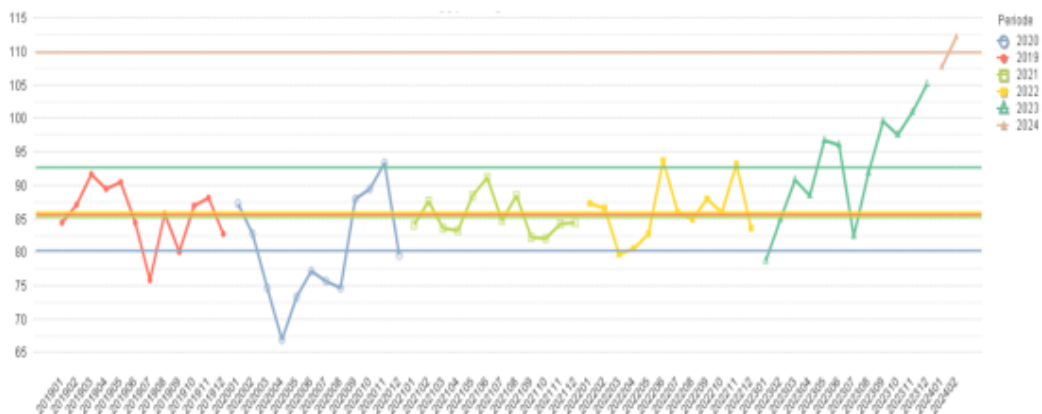
Aktivitet

Seinere i saken framgår det at sykefraværet fortsatt er høyt i SiV selv om det har gått noe ned i forhold til det unormalt høye nivået foretaket hadde i annet halvår 2023. Både for aktiviteten og for det økonomiske resultatet, er det utfordrende at sykehuset har høyt sykefravær.

For psykisk helse (PHV) og avhengighet (TSB) har det vært mange akutte døgnpasienter i januar og februar. Det har ført til at ressurser har vært flyttet fra den polikliniske PHV- og TSB-aktiviteten, som er den delen pasientbehandlingen som gir aktivitetsavhengig inntekt innenfor disse fagområdene. Det er også den polikliniske aktiviteten som det rapporteres på i forhold til krav i oppdrag og bestilling (OBD), og som framgår av tabellen nedenfor.

Den økte døgnaktiviteten gjelder særlig voksenpsykiatri (VOP). Grafen viser gjennomsnittlig antall innlagte per døgn fra 2019, og viser den atypiske aktiviteten fra medio 2023 og fram til i dag. Og den er stadig voksende. Analyser av denne veksten har så langt ikke avdekket noen spesielle årsaker til denne veksten.

Innlagte i SiV per døgn – VOP (2019 →)

Sykefraværet i Klinikk for Psykisk helse og Avhengighet (KPA) ser ut til å være på vei nedover etter. Januar og februar er så vidt under 10%, noe som er lavere enn nivået i tilsvarende måneder i 2023, og lavere enn det høye nivået på 11,2% som klinikken hadde i november og desember. Sykefraværet og den høye døgnaktiviteten gjort det utfordrende for foretaket å oppnå antall budsjetterte polikliniske konsultasjoner. Budsjetttavviket på 663 konsultasjoner er summen av et negativt avvik på 1058 konsultasjoner i januar og et positivt avvik på 395 konsultasjoner i februar.

Sykefraværet påvirker også den somatiske aktiviteten. Men også her har døgnaktiviteten vært høy. Det har i noen grad gått ut over den polikliniske aktiviteten i Medisinsk klinikk og Kirurgisk klinikk, som ligger etter budsjett slik det framgår av tabellen nedenfor.

Det er også andre utfordringer som gjør at poliklinisk aktivitet ikke er som budsjettet. Når man sammenligner kolonnene for årets aktivitet, årets budsjett og fjorårets aktivitet, framkommer det at foretaket er et stykke unna den ambisjonen som ligger i budsjettet. Det er helt nødvendig å komme ajour med budsjettet for at ventetid og fristbrudd skal utvikle seg i riktig retning.

Den lave polikliniske aktiviteten påvirker ikke pasientene bare i den forstand at de må vente lengre. Mange pasienter må også få tilbud om helsehjelp andre steder enn på SiV. Tabellen nedenfor viser aktiviteten i foretaket. Det er snau 1000 pasienter (sammenlignet med ca. 43.000 somatiske polikliniske konsultasjoner) som har fått helsehjelp gjennom fristbruddordningen i HELFO. I de to første månedene, er kostnaden knyttet til fristbruddpasienter som er henvist til HELFO, til sammen 7,2 mill kr. Det er en fortsatt økning fra det som ble vurdert til å være et høyt nivå i siste halvår av 2023, og drøye 4 mill kr mer enn budsjett for årets første to måneder. Se også kommentarene om det økonomiske resultat seinere i saken.

Antall episoder	Januar - Februar		
	Faktisk	Budsjett	Avvik
VOP	13 604	13 908	-304
BUP	7 766	7 878	-112
TSB	3 655	3 902	-247
SUM	25 025	25 688	-663

Antall poeng	Januar - Februar		
	Faktisk	Budsjett	Avvik
VOP	2 620	2 777	-157
BUP	2 651	2 719	-68
TSB	669	658	11
SUM	5 940	6 154	-214

Opphold

Enhet	Februar			Hittil			Resultat for 2023 samme periode
	Resultat	Plantall	Avvik	Resultat hittil	Plantall hittil	Avvik	
Heldøgn	1 495	1 363	132	3 018	2 791	227	2 702
Dag	1 008	1 271	-263	2 094	2 615	-521	2 249
Polikliniske kons.	11 315	12 830	-1 515	23 278	26 363	-3 085	22 705
Sum Klinikk Kirurgi	13 818	15 464	-1 646	28 390	31 769	-3 379	27 656
Heldøgn	1 755	1 680	75	3 680	3 504	176	3 558
Dag	1 720	1 755	-35	3 573	3 529	44	3 443
Polikliniske kons.	9 280	9 799	-519	19 624	20 891	-1 267	18 589
Sum Klinikk Medisin	12 755	13 233	-478	26 877	27 924	-1 047	25 590

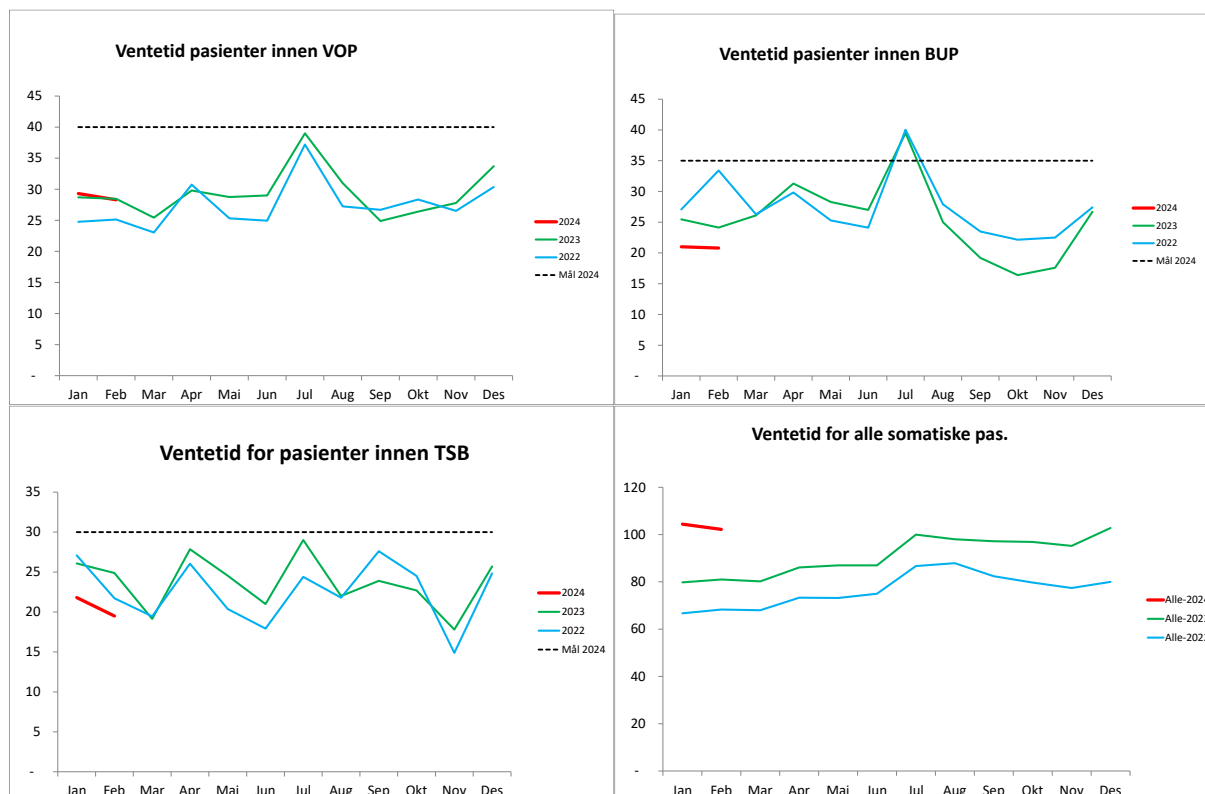
Kvalitetsindikatorer

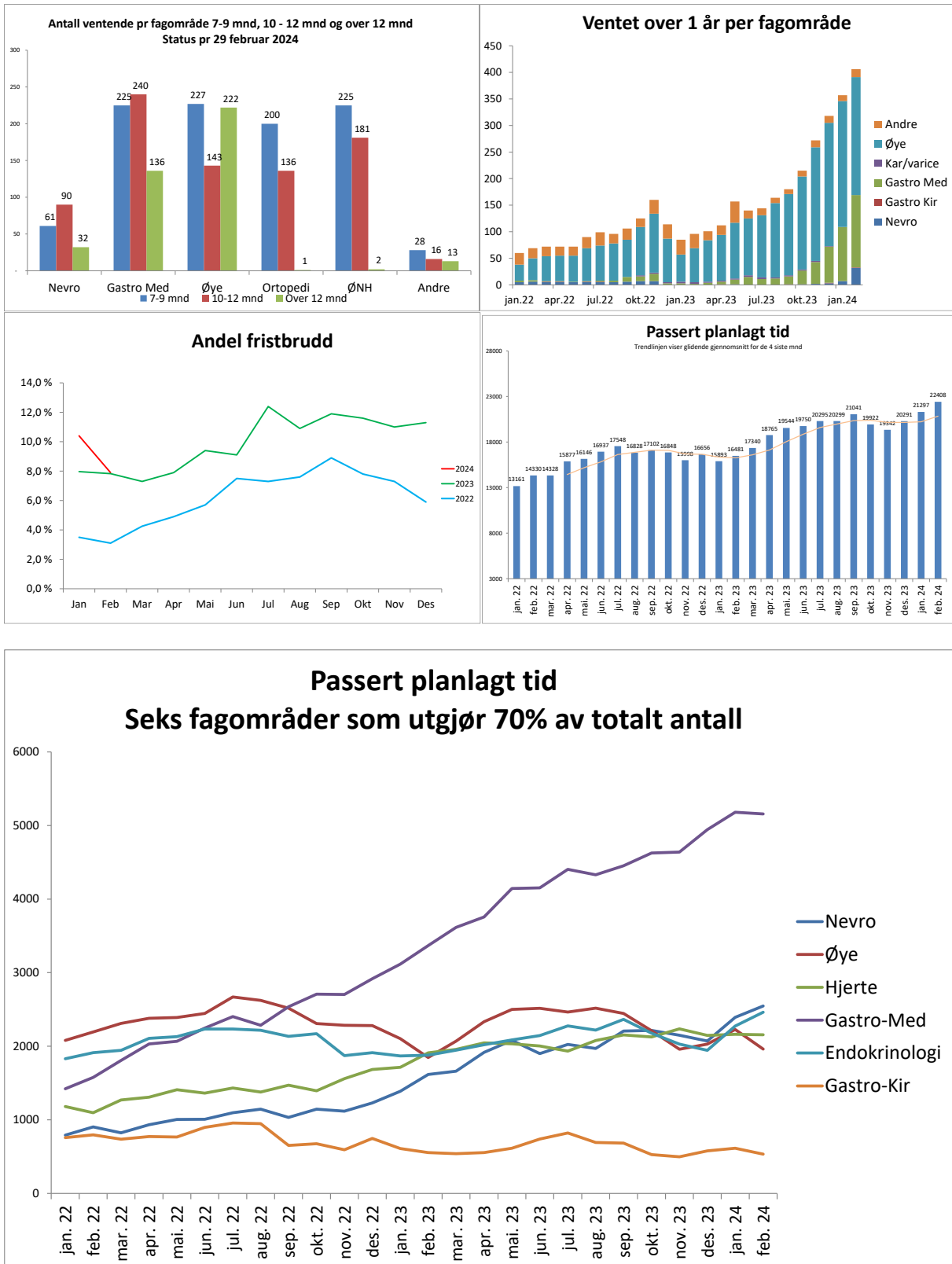
Selv om PHV- og TSB-aktiviteten er lavere enn budsjett, er ventetidene for de 3 områdene lavere enn kravene i OBD, og til dels lavere enn fjoråret. I OBD for 2024 stilles det for disse områdene også krav til både døgnaktivitet og døgnkapasitet, i tillegg til at det er innført et nytt krav om at ressursbruken skal øke mer enn pris- og lønnsvekst pluss demografisk vekst fra foregående år. Sistnevnte skal rapporteres tertialvis. (Budsjettet for 2024 tilfredsstiller dette kravet.) Døgnaktiviteten for barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) er liten, og variasjonen fra måned til måned er derfor stor.

BUP har 4,5% færre liggedøgn i januar i år, sammenlignet med fjoråret. Tilsvarende tall for VOP er +36,6. Februartallene er ennå ikke tilgjengelige. Etter at det ble kjent at OBD stiller krav til døgnkapasiteten, har arbeidet startet med å planlegge en utvidelse av kapasiteten i løpet av 2024.

I forhold til kravene i OBD er situasjonen en helt annen for somatikken. Selv om det er en liten bedring i andel fristbrudd, øker fortsatt både ventetid og «Passert planlagt tid» - en indikator som sier noe om all pasientaktivitet og ikke bare nyhenviste. Her framgår det av nederste grafen at det er noen fagområder som utgjør 70% av antallet, og at det er særlig Gastro-medisin som har økt antallet det siste året. Her intensiveres arbeidet det fortsatt med både å sikre at det er de riktige å pasientene som får rett til helsehjelp, og med å øke den interne kapasiteten.

Generelt øker foretaket sin somatiske aktivitet sammenlignet med fjoråret, men på noen fagområder det ikke tilstrekkelig til å dekke det økende behovet. Den manglende interne kapasiteten gjør at SiV har etablert en egen enhet som fortløpende undersøker muligheten for at pasientene kan få et tilbud ved andre helseforetak, hos private avtalespesialister eller ved private sykehus som HSØ har inngått avtale med. Det er manglende kapasitet også hos disse, og derfor ender mange pasienter opp med å få et tilbud gjennom HELFO. Da overlates det til HELFO å finne et tilbud - noe som gjør at SiV mister kontrollen over pasientens forløp, og den økonomiske konsekvensen fordi det er HELFO-avtalen som bestemmer hvor mye SiV må betale for det tilbudet som disse pasientene benytter seg av.

Kreftpakkeforløp

Det er fortsatt utfordringer med å få statistikk på dette området. Interne beregninger tyder på at utfordringene fra i fjor med å holde tidsfristene på enkelte av foretakets

kreftpakkeforløp, fortsetter. Dette følges opp med månedlige forløpsmøter med alle som har ansvar for forløpene.

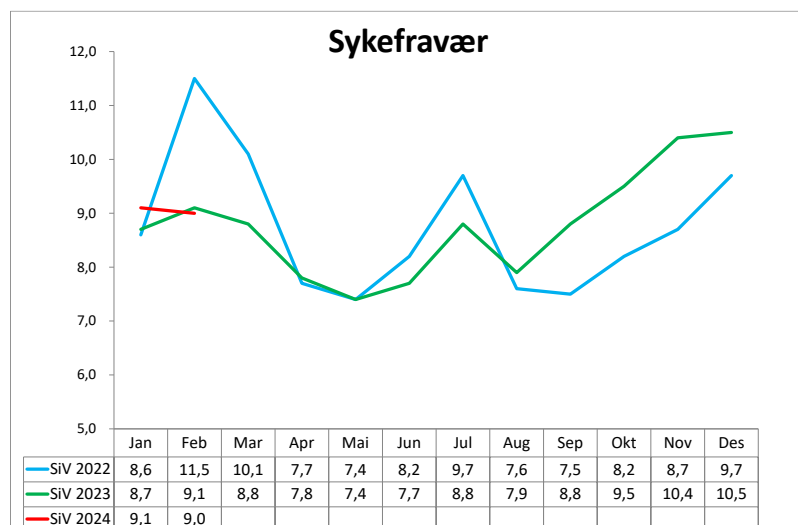
Sykefravær og månedsverk

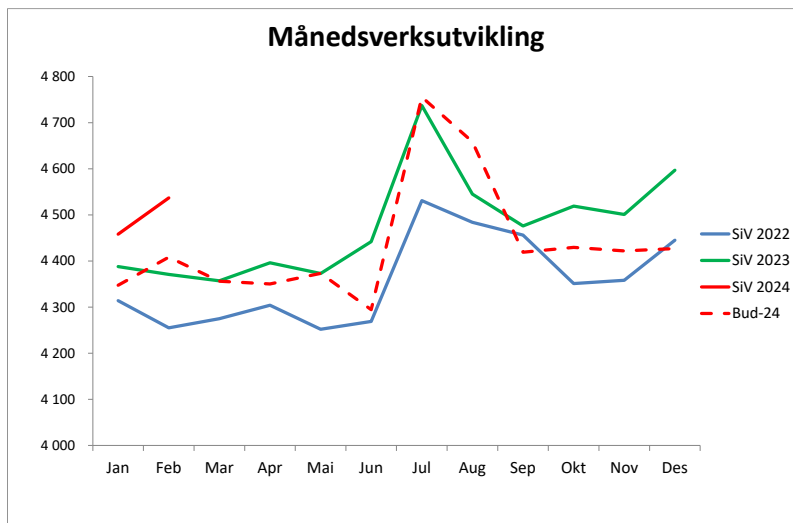
Sykefraværet er fortsatt høyt, men var i februar nede på samme nivået som i fjor. Det er kan bety at det atypiske sykefraværet SiV opplevde i andre halvdel av 2023, nå er i ferd med å normalisere seg igjen.

Det framgår tydelig av figuren hvor mye høyere sykefraværet var i siste halvdel av fjoråret. Og fjoråret lå nesten ett prosentpoeng høyere enn årsgjennomsnittet for årene før pandemien. Et sykefravær som er et prosentpoeng høyere betyr at nesten 50 flere personer er syke i SiV.

Det er bekymringsfullt at antall månedsverk fortsetter å stige. Gjennom hele fjoråret lå antall årsverk for høyt sammenlignet med budsjett. Som grafen viser, starter 2024 med ytterligere økning. Noe av dette følger av det høye sykefraværet, men kurven viser først og fremst at omstillingen i de to store somatiske klinikkene som gikk med underskudd i 2023, fortsatt ikke har fått forventet effekt.

Grafen viser månedsverk utført av ansatte. I tillegg kommer innleie. Den eneste innleien SiV for tiden har, er knyttet til en sengepost. Det betyr færre innleide enn på samme tidspunkt i fjor, slik at rent teknisk forklares noe av differansen mellom årets og fjorårets årsverk, ved at innleie har blitt erstattet av egne ansatte.

Bærekraftig økonomisk utvikling

Til tross for noe prioritering av budsjettmidler til de to store somatiske klinikkene i budsjettet for 2024, fortsetter disse å ha negativt budsjettavvik. Det samlede underskuddet for SiV blir noe lavere enn summen for disse da budsjettet i 2024 inneholder noen buffere som er delvis oppløst.

En av bufferne er knyttet til inntektssiden. Det negative avviket på linje 2-4 i de to klinikkene er derfor større enn totalen i tabellen nedenfor. Avviket på «Andre driftsinntekter» skyldes i stor grad uløste budsjettutfordringer i disse to klinikkene.

Det er også buffere som gjør at lønn har et mindre budsjettavvik enn det overforbruket av månedssverk skulle tilsi. Den økonomiske konsekvensen av foretakets mange pasienter som opplever fristbrudd, og som derfor må henvises til HELFO, framgår av varekostnadslinja i tabellen. Som nevnt tidligere i saken har det gitt et budsjettavvik per februar på 4,1 mill kr – omtrent halvparten av hele avviket på varekostnader.

Det er utfordrende å gjøre en estimatvurdering tidlig på året. Budsjettet forutsetter høyere kostnadseffektivitet og høyere produktivitet. Bortsett fra de to store somatiske klinikkene, er vurderingen at foretaket er i rute med dette forbedringsarbeidet.

Til tross for buffer i budsjettet, må driften i de to store somatiske klinikkene komme i budsjettbalanse i løpet av året for at foretaket samlet skal oppnå sitt budsjett.

Regnskap februar 2024	Hittil Faktisk	Hittil Budsjett	Avvik
Basistilskudd	-789 491	-789 491	-
ISF inntekter, egen region	-232 941	-232 080	861
ISF inntekter, gjester	-12 972	-14 114	-1 142
Polikliniske inntekter	-97 406	-93 819	3 587
Øremerkede tilskudd	-4 325	-4 574	-249
Andre inntekter	-38 237	-45 113	-6 876
DRIFTSINNEKTER	-1 175 372	-1 179 191	-3 819
LØNSKOSTNADER (inkl innleie)	728 105	726 530	-1 575
Varekostnad (ekskl innleie)	257 495	248 930	-8 565
Andre driftskostnader	137 755	139 360	1 605
DRIFTSKOSTNADER	1 123 355	1 114 820	-8 535
Finans	12 386	10 926	-1 460
Avskrivninger	48 293	50 111	1 818
RESULTAT	8 662	-3 334	-11 996